

ad VII. Generalkonsulatet oplyser herom, at det — formentlig kort efter Italiens Sammenbrud — modtog telefonisk Forespørgsel fra en Italiener om, hvorvidt det maatte ønske at medvirke til en Ordning, hvorved de danske Søfolk blev beskæftigede paa et Skibsværft i Shanghai. Vedkommende oplyste samtidig, at flere finske Søfolk arbejdede paa Værftet. Forespørgselen blev afvist, idet Generalkonsulatet ikke mente at kunne medvirke til et saadant Arrangement.

Den i Klagen nævnte Kaptajn Heisterberg har afgivet en af Generalkonsulatet til Udenrigsministeriet indsendt Erklæring, ifølge hvilken det over for ham var pointeret, at det paagældende Arbejde intet havde med Krigen at gøre. Kaptajn Heisterberg fortalte ifølge sin Erklæring Søfolkene, hvad der var blevet ham meddelt, og udtalte, at de selv maatte træffe Bestemmelse om, hvorvidt de vilde tage Arbejdet eller ikke. Han for sin Del raadede dem fra at tage Arbejdet, hvilket han ansaa for sin Pligt. Samtidig underrettede han Generalkonsulatet om, hvad der var passeret, og det blev af dette tilkendegivet ham, at det under ingen Omstændigheder kunde tillades, at Søfolkene modtog det omhandlede Tilbud. Dette blev af Kaptajn Heisterberg meddelt Søfolkene.

VIII. I Søfolkernes Klage anføres det, at man fra Generalkonsulatets Side tilsidesatte Hensynet til afdøde Søfolk og disses Kammerater, idet man lod Jordpaakastelsen forrette af en tysk Præst, der holdt Ligtale paa Tysk, i et enkelt Tilfælde med politisk Baggrund; det nævnes i Klagen, at en afdød Sømmand blev begravet i en af sine Kammeraters Skjorte, og at ved samme Lejlighed en af afdødes Kammerater indfandt sig i den Afdødes Benklæder.

ad VIII. Hertil bemærker Generalkonsulatet, at Begravelserne arrangeredes af „International Funeral Directors“, som er det af velsituerede Hvide benyttede Begravelseskontor og det eneste i sin Klasse. Kontoret har i mange Aar draget Om-sorg for danske Søfolks Begravelse paa fuldt ud tilfredsstillende og værdig Maade.

Naar Begravelserne blev foretaget af en tysk Præst, skyldtes dette, at der ikke dengang fandtes nogen anden luthersk Præst i Shanghai. Ved Begravelsen var en Repræsentant for Sømændenes Fond og Vicekonsulen til Stede, medmindre denne sidste var i Tokio paa Tjenesterejse. Generalkonsulatets Flag blev sænket paa halv Stang paa Dødsdagen og paa Begravelsesdagen, indtil Begravelsen havde fundet Sted, og der er i alle Tilfælde blevet nedlagt en Krans fra Generalkonsulen personlig paa Graven.

Fra Søfolkernes Side er der aldrig, saa vidt Generalkonsulen bekendt, rejst nogen Indsigelse mod Benyttelsen af den tyske Præst, ligesom ingen over for Generalkonsulen har fremført Klage over, at Begravelserne ikke er foretaget paa passende Maade. Hverken Vicekonsulen eller Repræsentanten for Sømændenes Fond har i noget Tilfælde holdt en Ligtale med politisk Baggrund. Det tilføjes i denne Forbindelse, at den tyske Præst senere blev afskediget, fordi han ikke skønnedes nazistisk indstillet.

Senere anvendtes en svensk Missionær.

Foranlediget af, at det i Klagen anføres, at det er sket, at Afdøde var iklædt en Kammerats Skjorte, har Generalkonsulen, som ikke tidligere har hørt noget herom, rettet en Henvendelse til Begravelseskontoret, der oplyser, at den almindeligt fulgte Fremgangsmaade var, at Liget klædtes i Klæder, som Familie eller Venner fremskaffede. I Tilfælde af en Sømands Død har Generalkonsulatet altid snaarest muligt ladet hans efterladte Effekter afhente paa hans Bopæl. Hvis Afdøde, som det ofte var Tilfældet, boede sammen med fremmede, har Generalkonsulatet efter Sagens Natur ikke kunnet kontrollere, hvorledes der blev forholdt med hvert enkelt Stykke. Saadanne Tilfælde er ikke blevet bragt til Generalkonsulatets Kundskab, ligesom der aldrig over for Generalkonsulatet er fremført Klager over den Maade, hvorpaa Begravelseskontoret udførte sit Hverv. Generalkonsulatet vilde i begge Tilfælde omgaaende have taget Sagen op til Undersøgelse.

IX. Det anføres i Klagen, at da Søfolkene tog Initiativet til at oprette Kursus i Navigation, Maskinlære, Radiotelegrafi og Sprog, var Tilslutningen stor, men at man mødte Modstand fra Generalkonsulatet, der vægrede sig ved at dække Udgifterne til Leje af et Lokale (40 Kr. mdl.), selv om man havde opnaaet fri Lærer-assistance.